

**COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE**

HOTĂRÎRE

**cu privire la aprobarea Regulamentului privind avizarea încheierii
unor tranzacții de către asigurători (reasigurători)**

nr.10/9 din 15.03.2013

(*in vigoare 01.05.2013*)

Monitorul Oficial nr.96a art.516a din 01.05.2013

În vederea executării prevederilor art.32 alin.(3¹) din **Legea nr.407-XVI din 21.12.2006** "Cu privire la asigurări" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213), cu modificările și completările ulterioare, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul privind avizarea încheierii unor tranzacții de către asigurători (reasigurători), conform anexei.

**VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE**

Artur GHERMAN

Chișinău, 15 martie 2013.

Nr.10/9.

Anexă
la Hotărârea Comisiei Naționale
a Pieței Financiare
nr.10/9 din 15 martie 2013

REGULAMENT

privind avizarea încheierii unor tranzacții de către asigurători (reasigurători)

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește condițiile, procedura și modul de eliberare a avizului prealabil privind investirea a mai mult de 15% din capitalul propriu al asigurătorului (reasigurătorului) în capitalul social al unor societăți comerciale, contractarea împrumuturilor ce depășesc 10% din valoarea capitalului social, precum și încheierea tranzacțiilor de proporții, și se aplică asigurătorilor (reasigurătorilor) care dețin licență pentru dreptul de a desfășura activitate de asigurare (reasigurare).

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Control – deținerea de către asigurător (reasigurător) a cel puțin uneia din următoarele condiții:

a) deține singur sau împreună cu persoanele care acționează în mod concertat majoritatea acțiunilor cu drept de vot sau a cotelor de participare ale unei societăți comerciale;

b) deține singur sau împreună cu persoanele care acționează în mod concertat un număr de acțiuni cu drept de vot sau de cote de participare ce îi permite să numească ori să revoce majoritatea membrilor consiliului societății, organul executiv sau majoritatea membrilor organului executiv și/sau cenzorul ori majoritatea membrilor comisiei de cenzori;

c) exercită o influență dominantă asupra unei societăți comerciale al cărei acționar sau asociat este, în temeiul unui contract încheiat cu societatea în cauză sau al unei clauze din actul constitutiv ori al statutului societății;

d) este acționar sau asociat al unei societăți comerciale și controlează singur, în temeiul unui acord încheiat cu alți acționari sau asociați ai societății în cauză, majoritatea drepturilor de vot;

Operațiuni cumulative – mai multe operațiuni financiare legate reciproc care sînt destinate aceluiași scop, indiferent de periodicitatea efectuării acestora, în ansamblu reprezentînd o singură tranzacție;

Persoane care acționează în mod concertat – conform noțiunii stabilite la art.6 din **Legea nr.171 din 11 iulie 2012** "Privind piața de capital" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.665);

Tranzacție – orice investire efectuată de către asigurători (reasigurători) a mai mult de 15% din capitalul propriu în capitalul social al unor societăți comerciale, contractarea (atragerea) de către asigurători (reasigurători) a împrumuturilor ce depășesc 10% din valoarea capitalului social, precum și încheierea de către asigurători (reasiguratori) a tranzacțiilor de proporții;

Tranzacție de proporții – tranzacțiile prevăzute de art.82 alin.(1) lit.a) și lit.b) din **Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997** "Privind societățile pe acțiuni" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1-4, art.1), cu modificările și completările ulterioare.

3. Asigurătorul (reasigurătorul) efectuează tranzacțiile în scopuri rentabile și de obținere a beneficiilor, iar rezultatul acestora nu trebuie să prejudicieze interesele deținătorilor (beneficiarilor) de polițe de asigurare sau să încalce legislația privind concurența sau alte reglementări și norme aplicabile asigurătorilor (reasigurătorilor) și/sau societăților comerciale.

Capitolul II

CONDIȚII PRIVIND ÎNCHEIEREA TRANZACȚIILOR

Secțiunea 1

Prevederi comune

4. Anterior solicitării eliberării avizului prealabil de către Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – Comisia Națională) orice tranzacție se aprobă de către organul de conducere competent al asigurătorului (reasigurătorului).

5. Activele utilizate în cadrul tranzacției sînt permise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a marjelor de solvabilitate în condițiile și limitele stabilite de Regulamentul cu privire la marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor), aprobat prin **Hotărârea Comisiei Naționale nr.2/1 din 21 ianuarie 2011** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.59-62, art.310), înregistrat la Ministerul Justiției cu nr.812 din 8 aprilie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

6. Tranzacțiile se contractează cu respectarea normelor prudențiale de management al riscului investițional. La încheierea tranzacției, asigurătorul (reasigurătorul) trebuie să se asigure că politicile și strategiile sale investiționale acoperă riscurile aferente tranzacției și să evalueze care din riscuri ar putea influența negativ situația sa financiară, precum și să indice măsurile concrete care vor fi aplicate dacă situația legată de riscurile aferente tranzacției va evolua într-o direcție nefavorabilă, inclusiv dacă vor fi afectate, precum și iminența:

1) managementul activelor și obligațiilor;

2) riscul de finanțare a capitalului;

3) profilul complet al riscului;

4) riscul neîndeplinirii obligațiilor și riscul de credit;

5) riscul aferent investițiilor în entități afiliate, dacă societatea comercială sau entitatea la care se referă tranzacția este membru al unui grup de companii sau conglomerat.

7. Politicile de identificare, evaluare și gestiune a riscurilor aferente tranzacțiilor trebuie definite și implementate de către asigurător (reasigurător) avînd o viziune integrată asupra activelor și a obligațiilor din bilanțul contabil. Dezvoltarea unor tehnici și modele de management al activelor și al obligațiilor este fundamentată pe o corectă înțelegere și gestiune a expunerii la risc, care poate să derive din lipsa unui echilibru între partea de active și cea de obligații în procesul încheierii tranzacțiilor.

8. Toate activele asiguratorului (reasiguratorului), în special cele care acoperă marjele de solvabilitate, se tranzacționează astfel încât să se asigure calitatea, credibilitatea, lichiditatea și rentabilitatea întregului portofoliu de active.

Secțiunea 2 **Investirea capitalului propriu al asiguratorului (reasiguratorului)** **în capitalul social al unei societăți comerciale**

9. La dobândirea sau majorarea de către un asigurator (reasigurator) a unor părți sociale sau acțiuni în capitalul social al unei societăți comerciale, valoarea cărora depășește 15% din capitalul propriu al asiguratorului (reasiguratorului) conform raportului financiar pentru ultima perioadă de gestiune, indiferent dacă investiția se efectuează simultan sau prin mai multe operațiuni cumulative, se solicită eliberarea avizului prealabil, prin depunerea unei cereri la Comisia Națională la care se anexează informații și documente ce probează capacitatea asiguratorului (reasiguratorului) de a corespunde cerințelor și condițiilor prevăzute în prezentul Regulament.

10. La cererea prezentată Comisiei Naționale pentru eliberarea avizului prealabil pentru investirea a mai mult de 15% din capitalul propriu al asiguratorului (reasiguratorului) în capitalul social al unei societăți comerciale se anexează următoarele documente:

- 1) extras din Registrul de stat al persoanelor juridice, eliberat de autoritatea competentă din țara de origine a societății comerciale, dacă se investește într-o societate comercială nerezidentă, emis cu cel mult o lună înaintea depunerii cererii;
- 2) decizia organului de conducere competent al asiguratorului (reasiguratorului) de a efectua investiția;
- 3) decizia organului de conducere competent al societății comerciale prin care se dispune acceptarea investiției, după caz;
- 4) copia statutului societății comerciale în capitalul social al căreia se efectuează investiția, legalizată prin ștampila societății;
- 5) lista entităților unde societatea comercială în care se investește deține direct sau indirect cel puțin 25% din capitalul social, cu indicarea cotelor deținute;
- 6) rapoartele financiare pentru ultimii 2 ani ale societății comerciale în capitalul social al căreia se efectuează investiția, cu anexarea încheierilor de audit, în cazul în care auditarea situației financiare este obligatorie;
- 7) certificatul care atestă lipsa datoriilor fiscale ale societății comerciale și altor datorii față de bugetul public național;
- 8) business-planul societății comerciale în capitalul social al căreia se efectuează investiția pentru următorii 3 ani;
- 9) proiectul investițional al asiguratorului (reasiguratorului) care va conține cel puțin obiectivul de investiție al asiguratorului (reasiguratorului), indicându-se în detalii ipotezele de realizare a obiectivului, analiza performanței prognozate ca urmare a efectuării investiției pentru următorii trei ani financiari, inclusiv descrierea riscurilor investiționale;
- 10) calculul marjelor de solvabilitate și al coeficientului de lichiditate al asiguratorului (reasiguratorului), legalizat de către actuar, până la efectuarea investiției și după efectuarea investiției;
- 11) analiza impactului efectuării investiției asupra activelor admise să reprezinte fondul asiguraților;
- 12) raportul de audit prin care se confirmă structura disponibilităților financiare ale asiguratorului (reasiguratorului) cu referire la activele libere de obligații care pot fi investite de către asigurator (reasigurator).

[Pct.10 modificat prin Hot.CNPF nr.7/6 din 24.01.2014, în vigoare 14.02.2014]

10¹. Prin derogare de la pct.10, în cazul procurării de către asigurator (reasigurator) a acțiunilor înscrise la Cota Bursei (listing), la cererea prezentată Comisiei Naționale pentru eliberarea avizului prealabil pentru investirea a mai mult de 15% din capitalul propriu al asiguratorului (reasiguratorului) în capitalul social al unei societăți comerciale se anexează documentele prevăzute la pct.10 subpct.9)-subpct.12).

[Pct.10¹ introdus prin Hot.CNPF nr.7/6 din 24.01.2014, în vigoare 14.02.2014]

11. Nici o investiție în capitalul social al unei societăți comerciale nu poate fi utilizată de asigurator (reasigurator) pentru a încălca sau a evita limitările legale privind activitățile de asigurare (reasigurare) prevăzute la art.28 alin.(1) și alin.(2) din **Legea nr.407-XI din 21 decembrie 2006** "Cu privire la asigurări".

12. Asiguratorul (reasiguratorul) investește doar în societăți comerciale riscurile cărora pot fi identificate, evaluate, monitorizate, gestionate, verificate și raportate în mod adecvat.

13. Societatea comercială în care investește asiguratorul (reasiguratorul) trebuie să fie o societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni funcțională, care nu se află în proces de insolvență, iar valoarea activelor nete ale acesteia în ultimii doi ani, să nu fie mai mică decât capitalul social.

14. Dacă, în virtutea condițiilor, asiguratorul (reasiguratorul) deține controlul asupra societății comerciale, societatea comercială va fi considerată dependentă de asigurator (reasigurator) și, la solicitarea Comisiei Naționale, asiguratorul (reasiguratorul) va prezenta copia rapoartelor financiare cu anexarea încheierilor de audit asupra rapoartelor financiare ale societății comerciale respective.

15. Asiguratorul (reasiguratorul) nu poate investi în capitalul social al unei și aceleiași societăți comerciale sau al unor societăți comerciale care fac parte din același grup financiar mai mult de 50% din capitalul său propriu întru evitarea concentrării excesive a riscului.

[Pct.16 exclus prin Hot.CNPF nr.7/6 din 24.01.2014, în vigoare 14.02.2014]

Secțiunea 3 **Contractarea de împrumuturi**

17. Atragerea de către asigurator (reasigurator) a împrumuturilor ce depășesc 10% din capitalul social, indiferent dacă contractarea împrumuturilor se efectuează într-o singură operațiune sau cumulativ în mai multe operațiuni distincte, se avizează în prealabil de către Comisia Națională.

18. Pentru avizarea contractării împrumuturilor ce depășesc 10% din capitalul social, asiguratorul (reasiguratorul) depune la Comisia Națională cerere la care se anexează următoarele documente:

- 1) decizia organului de conducere competent al asiguratorului (reasiguratorului) prin care s-a dispus atragerea de împrumuturi;
- 2) proiectul contractului de împrumut sau antecontractul încheiat cu creditorul;
- 3) obiectivul, scopul și necesitatea atragerii împrumutului de către asigurator (reasigurator), indicându-se în detalii sursele de restituire a împrumutului și randamentul planificat;
- 4) raportul de evaluare a bunului oferit în calitate de gaj pentru împrumut, întocmit de către persoanele îndreptățite să emită astfel de acte;
- 5) copia titlului sau dovezi de proprietate asupra activului oferit în calitate de garanție.

19. La aprobarea deciziei de contractare a împrumutului, organul de conducere competent al asiguratorului (reasiguratorului) evaluează multiaspectual circumstanțele, necesitatea și randamentul împrumutului atras.

20. La contractarea unui împrumut de către asigurator (reasigurator) nu se admite clauza contractuală potrivit căreia valoarea împrumutului cu penalitățile aferente, în caz de neonorare a obligației de restituire a împrumutului în termenul prevăzut, să fie convertite în acțiuni emise suplimentar de către asigurator (reasigurator).

21. Dacă la contractarea unui împrumut se solicită garantarea cu gaj a acestuia, organul de conducere competent al asiguratorului (reasiguratorului) va aproba în calitate de obiect al gajului bunul care are cea mai apropiată și adecvată valoare în raport cu cuantumul împrumutului, bunul fiind evaluat în condițiile legale stabilite pentru tipul de bun care va constitui obiect al gajului. Pondere minimă a împrumutului în valoarea gajului nu poate fi mai mică de 80%.

22. Bunul care constituie obiect al contractului de gaj nu poate fi utilizat ca activ care acoperă fondul asiguraților.

23. Asiguratorul (reasiguratorul) nu poate atrage împrumuturi în vederea direcționării mijloacelor împrumutate către acționari, persoanele sale afiliate sau persoanele cu funcții de răspundere ale asiguratorului (reasiguratorului).

Secțiunea 4 **Tranzacții de proporții**

24. Toate tranzacțiile de proporții ale asiguratorului (reasiguratorului) se efectuează cu avizul prealabil al Comisiei Naționale, eliberat în condițiile prezentului Regulament, cu excepția tranzacțiilor efectuate în procesul activității de asigurare (reasigurare) și tranzacțiilor legate de transferul de portofoliu.

25. La adoptarea deciziei cu privire la încheierea unei tranzacții de proporții, organul de conducere competent al asiguratorului (reasiguratorului) trebuie să respecte cerințele stabilite la pct.5-pct.8 din prezentul Regulament și să asigure respectarea normelor legale ce țin de încheierea tranzacțiilor de proporții, stabilite de **Legea nr.1134-XI din 3 aprilie 1997** "Privind societățile pe acțiuni".

26. Încheierea unei tranzacții de proporții nu trebuie să prejudicieze interesele deținătorilor de polițe, fapt ce se certifică prin declarația organului executiv al asiguratorului (reasiguratorului), confirmată de către actuar.

27. Pentru solicitarea avizării încheierii unei tranzacții de proporții, asigurătorul (reasigurătorul) depune la Comisia Națională cerere la care se anexează următoarele documente:

- 1) decizia organului de conducere competent al asigurătorului (reasigurătorului) privind încheierea tranzacției de proporții;
- 2) planul de implementare a tranzacției de proporții și detaliilor de desfășurare a acesteia;
- 3) proiectele actelor (contractelor, antecontractelor) aferente tranzacției de proporții;
- 4) copiile de pe actele de proprietate asupra bunurilor care fac obiectul tranzacției de proporții;
- 5) descrierea activului care face obiectul tranzacției de proporții, după caz;
- 6) copiile de pe actele de evaluare a valorii de piață a bunurilor ce fac obiectul tranzacției de proporții, după caz;
- 7) copia publicației deciziei organului de conducere competent privind încheierea de către asigurător (reasigurător) a tranzacției de proporții în organul de presă prevăzut de statutul asigurătorului (reasigurătorului);
- 8) calculul marjelor de solvabilitate și al coeficientului de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), legalizat de către actuar, pînă la efectuarea tranzacției de proporții și după efectuarea tranzacției de proporții;
- 9) analiza impactului tranzacției de proporții asupra activelor admise să reprezinte fondul asiguraților;
- 10) raportul de audit prin care se confirmă structura disponibilităților financiare ale asigurătorului (reasigurătorului) cu referire la activele libere de obligații care pot fi grevate cu sarcini (gaj, fidejusiune, împrumut) de către asigurător (reasigurător), după caz.

28. În cazul solicitării avizului prealabil pentru acordarea unui împrumut, asigurătorul (reasigurătorul) va prezenta descrierea detaliată a scopului împrumutului/garanției și planul de rambursare.

29. Asigurătorul (reasigurătorul) nu poate încheia tranzacții de proporții negarantate.

Capitolul III

ELIBERAREA SAU REFUZUL ÎN ELIBERAREA AVIZULUI PREALABIL

30. Comisia Națională va aproba decizia de eliberare a avizului prealabil dacă asigurătorul (reasigurătorul) corespunde și satisface toate cerințele prevăzute de prezentul Regulament.

31. Decizia de eliberare a avizului prealabil sau a refuzului în eliberarea unui astfel de aviz se va adopta în termen de 30 de zile de la data depunerii de către asigurător (reasigurător) a cererii și a tuturor documentelor aferente. În cazul prezentării documentelor în volum incomplet, termenul de examinare se calculează repetat din data prezentării ultimului document necesar.

32. În cadrul examinării materialelor anexate la cererea de eliberare a avizului prealabil cu privire la încheierea unei tranzacții depuse de către asigurător (reasigurător), Comisia Națională poate dispune efectuarea unui control tematic sau a unei inspecții în teren sau poate solicita documente confirmative pentru a verifica corespunderea asigurătorului (reasigurătorului) la condițiile de încheiere a tranzacției inițiate.

33. Comisia Națională refuză în eliberarea avizului prealabil dacă:

1) cererea de eliberare a avizului prealabil sau oricare din certificatele, informațiile sau documentele prezentate de către asigurător (reasigurător) întru susținerea obținerii avizului prealabil nu corespund cerințelor prezentului Regulament, sînt neautentice sau conțin informații eronate;

2) încheierea tranzacției preconizate de către asigurător (reasigurător) îl va expune la riscuri care îi amenință solvabilitatea și lichiditatea;

3) tranzacția prejudiciază interesul deținătorilor de polițe și altor creditori ai asigurătorului (reasigurătorului);

4) nu sînt prezentate informațiile și documente aferente tranzacției în corespundere cu prezentul Regulament;

5) asigurătorul (reasigurătorul) nu demonstrează rentabilitatea și randamentul încheierii tranzacției.

34. Comisia Națională poate revoca avizul prealabil dacă obiectivul tranzacției nu este realizat în timpul preconizat de către asigurător (reasigurător) sau din cauza apariției motivelor de respingere prevăzute la pct.33.

35. Comisia Națională emite o notificare de revocare a avizului prealabil și solicită în scris asigurătorului (reasigurătorului) informații despre nerealizarea obiectivului propus la inițierea tranzacției, precum și explicații cu privire la apariția temeiurilor de incompatibilitate în efectuarea tranzacției.

36. Asigurătorul (reasigurătorul) va dispune de o perioadă de 30 de zile de la primirea notificării Comisiei Naționale de revocare a avizului prealabil pentru a lichida orice incompatibilitate menționată în notificare.

37. În cazul în care asigurătorul (reasigurătorul) nu înlătură incompatibilitățile apărute, precum și dacă nu satisface condițiile prevăzute de prezentul Regulament, Comisia Națională va emite decizia de revocare a avizului prealabil, argumentînd temeiurile în baza cărora acesta este retras.

38. După revocarea avizului prealabil, organul de conducere competent al asigurătorului (reasigurătorului) este obligat, în termen de 60 de zile, să revizuiască poziția sa față de tranzacție cu adoptarea unei decizii în acest sens.

39. Asigurătorul (reasigurătorul) este obligat, în termen de 3 zile de la data adoptării deciziei, să informeze în scris Comisia Națională despre decizia adoptată în raport cu respectiva investiție.

40. Asigurătorul (reasigurătorul) va descrie în Nota explicativă la Raportul financiar anual performanța tranzacțiilor efectuate, prezentînd o analiză detaliată a randamentului tranzacției în comparație cu obiectivele stabilite, politica și strategia investițională, descrise în pct.6 și pct.7, și impactul tranzacției asupra situației financiare și profitabilității asigurătorului (reasigurătorului) pentru perioada de raportare.

41. Avizul prealabil, emis în conformitate cu prezentul Regulament, nu diminuează din obligativitatea asigurătorului (reasigurătorului) de a respecta normele de prudență prevăzute în actele legislative și normative corespunzătoare activității desfășurate de către acesta.